सर्वनाशे च सञ्जाते प्राणानामपि संशये ।
अपि शत्रुं प्रणम्योच्चै रक्षेत् पाणान् धनानि च ॥२२॥

सर्प आह। कथय कस्मात् ते परिभवः। स आह। दायादेभ्यः। सर्पो ऽब्रवीत्। अथ क्व त आश्रयः। वाप्यां कूपे तडागे ह्रदे वा। तत् कथय स्वाश्रयं। तेनोक्तं। पाषाणचयनिबद्धे कूपे। सर्प आह। ५ अपदा वयं। तन्नास्ति तत्र मे प्रवेशः। प्रविष्टस्य च स्थानं नास्ति यत्र स्थितस्तव दायादान् व्यापादयामि। तद्गम्यतां। उक्तं च।

यच्छक्यं ग्रसितुं शस्यं ग्रस्तं परिणमेच्च यत्।
हितं च परिणामि यत् तदग्र्यं भूतिमिच्छता ॥२३॥

गङ्गदत्त आह। भो समागच्छ त्वं। अहं सुखोपायेन तत्र तव प्रवेशं १० कारयिष्यामि। तथा तस्य मध्ये जलोपान्ते रम्यतरं कोटरमस्ति। तत्र स्थितस्त्वं लीलया तान् दायादान् साधयिष्यसि। तच्छ्रुत्वा सर्पो ऽप्य चिन्तयत्। अहं तावत् परिणतवयाः कदाचित् कथञ्चिन्मूषकमेकं प्राप्नोमि न वा। तत् सुखावहो जीवनोपायो ऽयमनेन कुलाङ्गारेण मे दर्शितः। तद्गत्वा तान् मण्डूकान् भक्षयामीति। अथवा साधिदमुच्यते। १५

यो हि प्राणपरिक्षीणः सहायपरिवर्जितः।
स हि सर्वसुखोपायं वृत्तिमाचरयेद्बुधः ॥२४॥

एवं विचिन्त्य तमाह। भो गङ्गदत्त यद्येवं तदग्रे भव येन तत्र गच्छावः। गङ्गदत्त आह। भो प्रियदर्शन अहं त्वां सुखोपायेन तत्र नेष्यामि। स्थानं च दर्शयिष्यामि। परं त्वया मत्परिजनो रक्षणीयः। केवलं या २० नहं तव दर्शयिष्यामि त एव भक्षणीया इति। सर्प आह। भद्र साम्प्रतं त्वं मे मित्रं जातं। तन्न भेतव्यं। त्वद्वचनेन भक्षणीयास्ते दायादाः। एवमुक्त्वा विलान्निष्क्रम्य तमालिङ्ग्य च तेनैव सह प्रस्थितः। अथ कूपान्तमासाद्यारघट्टघाटिकामार्गेण सर्पस्तेनात्मना स्वालयं नीतः। ततश्च गङ्गदत्तेन कृष्णसर्पं कोटरे स्थित्वा दर्शितस्ते दायादाः। ते च २५